Ehdotus neuvoston päätökseksi valtuutuksesta aloittaa neuvottelut kansainvälistä rautateiden kauttakulkuliikennettä koskevasta yleissopimuksesta (U 32/2016 vp)

Risto Saari, LVM

15.6.2016

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ

Lähtökohdat

- EU:sta tuli OTIF:n (Inter-Governmental Organisation for International Carriage of Railways) jäsen 1.7.2011:
  - OTIF kattaa valtaosan Euroopan maista ja myös Venäjä on jäsen tietyissä OTIF:n sopimusliitteissä.
- OSJD (Organisation for Co-operation of Railways) perustettu 1951 eräänlaiseksi ”sosialistiblokin” vastinpariksi OTIF:lle.
- Edelleen 9 EU:n jäsenvaltiota OSJD:n jäseniä.
- Komissio katsoo, että yhtenäiset euraasialaiset rautatiemarkkinat ja kauttakulkuliikenteen helpottaminen edellyttää sopimusjärjestelyä myös OSJD:n kanssa.

Mandaattiehdotus

- Neuvoteltaisiin EU:n ja OSJD:n välinen yleissopimus rautateiden kauttakulkuliikenteestä.
- EU:n tavoitteena, että unionilainsäädännön velvoitteet osaksi yleissopimusta:
  - Komissio neuvottelee niistä asioista, jotka kuuluvat unionin toimivaltaan (mm. rautatieturvallisuus, yhteentoimivuus, markkinoillepääsy, tullit, kalustovaatimukset).
- Lisäksi EU:n tavoitteena olisi mm., että englannista OSJD:n virallinen kieli ja ministerikokouksen päätökset tehtäisiin yksimielisyyden sijasta ¾ enemmistöllä.
- Komissio myös hahmotellut jo sopimuksen rakenteen ja sopimukseen sisällytettävät liitteet.
- Komission optimistinen tavoite, että sopimus voitaisiin neuvotella jo vuoden 2016 loppuun mennessä.

Käsittely ja Suomen kanta

- Asia nousee neuvostokäsittelyyn Slovakian EU-pj-kaudella: syyskausi 2016.
- Ei välttämättä etene komission esittämällä nopealla aikataululla.
- Suomelle olisi edullista, jos EU:n ja Venäjän välillä olisi yhteinen yleissopimus, joka loisi yhtenäisen lainsäädännöllisen viitekehyksen:
  - Siksi Suomi tukee neuvottelujen aloittamista ja sopimuksen aikaansaamista.
- Mahdollinen yleissopimus ei poista kahdenvälisen FI-RU-sopimuksen tarvetta.